

Mail 18 oktober 2019

Geachte raadsleden,

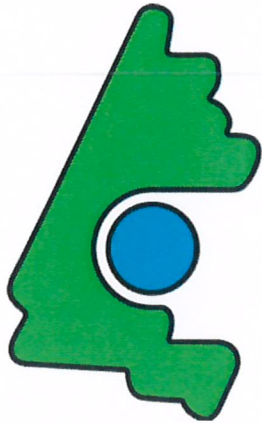
Conform Artikel 17.6 van de Gemeenschappelijke regeling Waterlands Archief zend ik u hierbij als bijlage de vastgestelde begroting 2020 van het Waterlands Archief.

Namens het bestuur van de GR Waterlands Archief,
De secretaris,

Roland Bisscheroux
Directeur / Archivaris

40 jaar Waterlands Archief 1979-2019

Waterlands Archief

Geheugen van regio Waterland

Begroting 2020

D. Bijt
voorzitter
27/9/2019.

R. W. M. Brucheroux
secretaris
Purmerend 27/9/2019

Inhoud

Inhoud	2
1.Programma 2020	3
Inleiding	3
Taakuitvoering	3
Organisatie	5
Samenwerking	5
2.Paragrafen	7
§ Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
§ Onderhoud kapitaalgoederen	8
§ Financiering	8
§ Bedrijfsvoering	9
§ Verbonden partijen/§ Lokale heffingen/§ Grondbeleid	9
3.Begroting 2020	10
Overzicht van baten en lasten	10
Staat van reserves en voorzieningen	11
Meerjarenraming	12
Gemeentelijke bijdragen 2020	13
Meerjarenraming gemeentelijke bijdragen	13

1. Programma 2020

Voor een betrouwbaar geheugen

Inleiding

Eind 2017 is het Uitvoeringsplan 2018-2021 *Voor een betrouwbaar geheugen* door de portefeuillehouders Waterlands Archief vastgesteld. Hierin ligt de nadruk op nieuwe diensten op basis van netwerken en samenwerken (van buiten naar binnen). 2020 is het derde programmajaar voor het in 2018 verzelfstandigde Waterlands Archief. In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd. De relevante doelen zijn hieronder duidelijk herkenbaar weergegeven met daarbij de ambities voor 2020.

De belangrijkste taken van het Waterlands Archief zijn het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van procesgebonden overheidsinformatie die als zodanig is gewaardeerd. Deze wettelijke taken van de deelnemende gemeenten zijn gedelegeerd aan het Waterlands Archief (en vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling). Daaruit vloeien de volgende kerntaken voort: publiek, beheer en toezicht. Naast deze primaire taken, worden secundaire taken uitgevoerd gericht op het goed laten functioneren van de organisatie zoals bedrijfsvoering, automatisering en facilitaire zaken. De genoemde taken worden hieronder verder toegelicht.

Tot slot: in 2020 is het 75 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Aan dat jubileum zal het Waterlands Archief bijzondere aandacht besteden bij haar activiteiten.

Taakuitvoering

Publiek

In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd:

In samenwerking met de historische verenigingen de functie collectief geheugen invullen.

De in 2018 geformuleerde uitgangspunten zijn in 2019 uitgewerkt met alle historische verenigingen. In 2020 worden de doelstellingen geoperationaliseerd in een aantal pilots op twee terreinen: beheer van collecties in het collectiebeheersysteem van het WA en het ontsluiten van de gezamenlijke collecties voor jongeren middels apps.

In samenwerking met de onderwijsinstellingen de functies collectief geheugen en betrouwbare informatiebron invullen.

De opgebouwde samenwerking met de middelbaar onderwijsinstellingen in de regio wordt gecontinueerd en waar mogelijk uitgebreid. Aandachtspunt hierbij is het onderhouden van de contacten met de secties geschiedenis van de instellingen.

Publicatie van de inventarissen van historische dorps- en stadsarchieven.

Nieuwe of verbeterde inventarissen van historische dorps- en stadsarchieven worden in de loop van het jaar gepubliceerd als een archief ge(her)inventariseerd is. Na de historische publicatie over het archief van Broek in Waterland volgen publicaties over Edam en Purmerend.

Met de Bibliotheek Waterland educatief aanbod blijven organiseren.

Daarnaast onderhouden we met de Bibliotheek Waterland het bestaande educatieve programma voor het basisonderwijs. Daarbij verkennen we opnieuw de mogelijkheden voor educatie op locatie in de regio.

Organiseren van aanvullende cursussen en workshops.

De bestaande cursussen en workshops worden in overleg met andere archiefdiensten waar mogelijk aangevuld.

Beheer

In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd:

In overleg met de aangesloten overheden de functie betrouwbaar geheugen invullen (e-depot).

Om digitale informatie duurzaam toegankelijk te kunnen bewaren is een e-depotvoorziening nodig. Na de inrichting van het e-depot in 2019 wordt in 2020 het beheer van het e-depot binnen de organisatie belegd. Naast de gedigitaliseerde bouwvergunningen worden dan ook andere digitale archieven opgenomen in het e-depot.

De drie historische stadsarchieven zijn opnieuw geïnventariseerd.

Het toegankelijk maken hiervan is een doorlopend proces. Het archief van Purmerend wordt opnieuw geïnventariseerd om het beter toegankelijk te maken.

Alle archieven zijn toegankelijk door middel van een toegang.

Een deel van de papieren archieven van het Waterlands Archief is nog niet ontsloten of nog niet voldoende ontsloten. De (met name 19^e-eeuwse) overheidsarchieven die nog beperkt toegankelijk zijn worden bewerkt en nader toegankelijk gemaakt. In 2020 wordt deze achterstand in toegankelijkheid volledig ingehaald.

Vervanging bouwdoossiers op basis van een Handreiking vervanging.

In overleg met de deelnemende gemeenten worden de series bouwdoossiers (overgebracht en nog over te brengen) in 2019 en 2020 vervangen. Bij elkaar betreft dit op dit moment een kilometer plankruimte.

Conservering van collecties op basis van een conserveringsplan.

Conservering van collecties vindt plaats op basis van een conserveringsplan. Aandachtspunt is dat een structureel budget voor conservering ontbreekt.

Met de aangesloten overheden vormgeven aan een open overheid en open overheidsdata.

Overheden en archiefdiensten wachten op de uitwerking van de Wet open overheid.

Met Metropoolregio Amsterdam Noord deelnemen aan Big Data-onderzoek.

Contacten zijn gelegd met het Big Data Lab van de gemeenten Zaanstad en Purmerend.

Met hogescholen en universiteiten ondersteunen van Digital Humanities onderzoek.

Met de ondersteuning van Digital Humanities onderzoek moet nog een begin worden gemaakt.

Acquisitie op basis van een acquisitieplan en de Handreiking waardering en selectie.

Tot slot blijft er aandacht voor verwerving van niet-overheidsarchieven op basis van een acquisitieplan en de Handreiking waardering en selectie.

Toezicht

In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd:

In overleg met de aangesloten overheden de functie expertisecentrum digitaal archiveren invullen.

Door deelname aan verschillende landelijke overlegorganen en het organiseren van kennisbijeenkomsten wordt kennis opgehaald en gedeeld met de regio.

Voorlichting geven aan archiefvormers over digitale duurzaamheid.

In 2020 wordt de voorlichting over 'archivering by design' en digitaal duurzaam beheer van informatie voortgezet. Onderdeel daarvan is ook adviseren over het vervangen van papieren archiefstukken door digitale originelen ('substitutie').

Eén keer per twee jaar uitvoeren van een KPI-inspectie bij de aangesloten gemeenten.

VHIC zal de controles van de gemeentelijke vernietigingslijsten en de tweejaarlijkse inspecties aan de hand van de Key Performance Indicators (KPI's) uitvoeren. Gezien het feit dat digitaal archiveren steeds belangrijker wordt bij gemeenten, ligt de focus van het toezicht hier ook op in de komende jaren. Eindverantwoordelijk voor inspectie blijft ook nu de door de gemeenten aangestelde directeur-archivaris.

Organisatie

Een aantal van de bedrijfsvoeringstaken is uitbesteed aan externen: personeelszaken en salarisadministratie (Gemeente Waterland), facilitaire zaken (Bibliotheek Waterland), huisvesting (Gemeente Purmerend) en ICT (Vogelpoel).

In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd:

Verbetering communicatie, bijvoorbeeld door digitale nieuwsbrieven.

Digitale nieuwsbrieven worden ingezet als begin van een bredere communicatiestrategie.

Invullen van nieuwe functies op het gebied van communicatie en expertise digitaal archief.

De functie op het gebied van expertise digitaal archief is ingevuld met de Adviseur digitale informatievoorziening.

Met het Gemeentearchief Zaanstad delen van functies.

Met het Gemeentearchief Zaanstad wordt verder onderzocht welke mogelijkheden er zijn om samen te werken. Op inspectiegebied wordt de samenwerking voortgezet, op adviesgebied wordt de samenwerking uitgebreid.

Samenwerking

In het uitvoeringsplan zijn specifiek een aantal doelen benoemd:

Voortzetten van de samenwerking met omliggende archiefdiensten.

Naast het Gemeentearchief Zaanstad wordt er samengewerkt met het West-Fries Archief in Hoorn en het Regionaal Archief Alkmaar. Er zijn contacten op het gebied van management, toezicht en publieksdiensten.

Verdere samenwerking met middelbare scholen, hogescholen en universiteiten.

Zie hiervoor bij Publiek en Beheer.

Verder ontwikkelen samenwerking historische verenigingen en musea.

Zie hiervoor bij Publiek en Beheer.

Wat kost het?

▪ Lasten	€ 1.301.859
▪ Baten	€ <u>101.010</u>
▪ Gemeentelijke bijdragen	€ 1.200.849

De lasten en baten van het programma en de overige geldstromen, zoals investeringen en reserves worden toegelicht in het hiernavolgende financiële deel van deze programmabegroting.

De bijdragen van de deelnemende gemeenten worden toegelicht in de meerjarenraming.

2.Paragrafen

Artikel 26 BBV schrijft voor dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen opgenomen moeten worden als die in de begroting opgenomen zijn. In dit hoofdstuk geven wij het kader aan waaraan de paragrafen minimaal dienen te voldoen.

Op deze plaats besteden we aandacht aan de volgende (verplichte) paragrafen.

§ Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de rekening is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet.

Het WA beschikt slechts over een geringe algemene reserve om tegenvallers op te vangen. Financiële tegenvallers die het bedrag van de algemene reserve overstijgen komen direct tot uiting in de hoogte van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omdat het grootste deel van de kosten bestaat uit vaste kosten zoals personeelslasten, kapitaallasten en erfpacht, is er nagenoeg geen mogelijkheid om binnen de bestaande begroting een eventuele tegenvaller op te vangen.

Naast de algemene reserve heeft het WA een drietal bestemmingsreserves. Deze vallen ook onder het weerstandsvermogen.

Conform art. 11 BBV moeten ook risico's genoemd worden. Ten tijde van het opstellen van deze begroting zijn geen bijzondere risico's bekend. Door het ontbreken van een risicoprofiel is ook de benodigde weerstandscapaciteit niet te berekenen. De geschatte beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt op 01-01-2020 € 480.208 bestaande uit de reserves (€ 479.632 en de post onvoorzien € 576).

Kengetallen

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de provinciale staten en de raad op de financiële positie van gemeenschappelijke regelingen. Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en omdat daarmee wordt beoogd provinciale staten en de raad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en over de baten en de lasten van de gemeenschappelijke regelingen. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad en provinciale staten in hun beoordeling van de financiële positie moeten betrekken om daar een verantwoord oordeel over te kunnen geven.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de winst- en verliesrekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeenschappelijke regeling. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeenschappelijke regeling beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeenschappelijke regeling over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio hebben betrekking op de balans.

Hieronder wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt.

- Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

-Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

-Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

Omschrijving	rekening 2018	begroting 2018	rekening 2017
Netto schuldquote	-28,7%	11,5%	-26,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-28,7%	11,5%	-26,5%
Solvabiliteitsrisico	73,0%	32,2%	45,3%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	34,8%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

§ Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen waarvoor investeringen nodig zijn. Het onderhouden van kapitaalgoederen is van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren en de levensduur van de goederen.

Het WA beschikt over kapitaalgoederen zoals archiefstellingen, inventaris en automatiseringsapparatuur. Per 31 december 2020 bedraagt de boekwaarde naar verwachting € 77.000.

§ Financiering

Treasury is het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden en het afdekken van rente en kredietrisico's. De treasuryfunctie binnen het WA wordt sinds 1 januari 2019 binnen de eigen organisatie georganiseerd en blijft binnen de financiële kaders van de Wet Fido waarbij prudent beheer een basisvoorwaarde is.

Met ingang van 2017 zijn er wijzigingen in de BBV van kracht geworden met betrekking tot de toerekening van de rente in de begroting. Zo is bepaald dat als er een rentevergoeding over het eigen vermogen wordt berekend, deze vergoeding dan maximaal het rentepercentage bedraagt dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de externe rentelasten over de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. Daarnaast adviseert de Commissie BBV om vanaf 2018 een renteschema in de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten, externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het Waterlands Archief berekent geen rente over het eigen vermogen.

De exploitatie van het WA wordt gefinancierd met de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten en met eigen middelen (reserves en voorzieningen). Tweemaal per jaar ontvangt het WA als voorschot 50% van de in de jaarbegroting vastgestelde bijdragen. Een eventuele tijdelijke liquiditeitsbehoefte wordt ingevuld via een kortlopende schuld bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), via rekening-courant en/of kasgeldleningen. Het financieringsbeleid is erop gericht dat het ISW geen risicovolle transacties verricht. Het WA dient binnen de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm te blijven.

De kasgeldlimiet mag maximaal 8,5% bedragen en de rente-risiconorm moet jaarlijks binnen de voorgeschreven 20% blijven. Er is voor de rente-risiconorm een minimumbedrag van € 2.500.000 vastgesteld bij ministeriële regeling.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal één jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf één jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,5% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

§ Bedrijfsvoering

De uitvoering van de taken van het WA worden grotendeels verricht door de eigen werknemers. Voor de inspectie- en toezichttaak worden externe krachten ingehuurd. De salarisadministratie wordt in 2019 uitgevoerd door de gemeente Waterland. De facilitaire zaken van het WA zijn uitbesteed aan de Bibliotheek.

De formatie wordt in 2020 geraamd op 11,0 fte verdeeld over 15 medewerkers.

§ Verbonden partijen/§ Lokale heffingen/§ Grondbeleid

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee het WA een bestuurlijke relatie heeft én waarin het een financieel belang heeft. Het WA kent momenteel geen verbonden partijen.

De paragrafen 'lokale heffingen' en 'grondbeleid' zijn eveneens niet op het WA van toepassing.

3. Begroting 2020

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2020	Begroting 2019	Realisatie 2018
Personeelskosten	875.275	846.264	852.813
Kapitaallasten	34.733	58.814	58.857
Huisvestingskosten	276.200	283.300	260.182
Administratiekosten	35.500	22.450	31.970
Subsidies en bijdragen	-	-	-
Specifieke kosten	108.350	73.500	63.224
Bestuurskosten	400	400	-
Bureau- en algemene kosten	30.825	26.350	35.710
Onvoorziene uitgaven	576	332	-
Totaal kosten	1.361.859	1.311.410	1.302.756
Algemene dekkingsmiddelen			
Gemeentelijke bijdragen	1.200.849	1.182.995	1.145.727
Leges	-	-	-
Renten	9.175	6.991	9.435
Specifieke inkomsten	3.835	6.000	12.454
Subsidies en bijdragen	72.500	73.924	69.938
Overige inkomsten	15.500	11.500	31.030
Totaal baten	1.301.859	1.281.410	1.268.584
Dotatie/onttrekking reserves	60.000	30.000	
Resultaat	-	-	(34.171)

Staat van reserves en voorzieningen

Staat van reserves 2020

	boekwaarde 31-12-2019	toevoegingen	onttrekkingen	bestemming resultaat vorig boekjaar	boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	34.977	-	-	-	34.977
Reserve automatisering	10.000	-	-	-	10.000
Reserve ruitbreuk	10.000	-	-	-	10.000
Reserve digitalis. bouwtekeningen	424.660	-	60.000	-	364.660
	<u>479.637</u>	-	60.000	-	419.637

Staat van voorzieningen 2020

	boekwaarde 31-12-2019	toevoegingen	vrijval of correctie	aanwending	boekwaarde 31-12-2020
Voorziening E-depot	66.667	-	-	33.333	33.334
	<u>66.667</u>	-	-	33.333	33.334

Meerjarenraming

	2020	2021	2022	2023
Personeelskosten	875.275	892.781	910.636	928.849
Kapitaallasten	34.733	39.085	43.014	40.067
Huisvestingskosten	276.200	280.000	280.000	280.000
Administratiekosten	35.500	35.000	35.000	35.000
Subsidies en bijdragen	-	-	-	-
Specifieke kosten	108.350	108.000	108.000	108.000
Bestuurskosten	400	400	400	400
Bureau- en algemene kosten	30.825	30.000	30.000	30.000
Onvoorziene uitgaven	576	500	500	500
Totaal kosten	1.361.859	1.385.766	1.407.550	1.422.816
Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentelijke bijdragen	1.200.849	1.216.668	1.234.809	1.246.692
Leges	-	-	-	-
Renten	9.175	9.450	9.734	10.026
Specifieke inkomsten	3.835	3.950	4.069	4.191
Subsidies en bijdragen	72.500	74.675	76.915	79.223
Overige inkomsten	15.500	21.022	22.024	22.685
Totaal baten	1.301.859	1.325.766	1.347.550	1.362.816
Dotatie/onttrekking reserves	60.000	60.000	60.000	60.000
Resultaat	-	-	-	-

Gemeentelijke bijdragen 2020

	meters archieff	aantal inwoners	bijdrage per meter	bijdrage per inwoner	totaal bijdrage 2020
	01-01-'19	01-01-'19			
Beemster	296	9.740	17.538,00	60.095,80	77.633,80
Edam-Volendam	627	36.100	37.149,75	222.737,00	259.886,75
Landsmeer	133	11.490	7.880,25	70.893,30	78.773,55
Purmerend	620	80.411	36.735,00	496.135,87	532.870,87
Waterland	483	17.736	28.617,75	109.431,12	138.048,87
Wormerland	218	16.324	12.916,50	100.719,08	113.635,58
Totaal	2.377	171.801	140.837,25	1.060.012,17	1.200.849,42

Meerjarenraming gemeentelijke bijdragen

	totaal bijdrage 2020	totaal bijdrage 2021	totaal bijdrage 2022	totaal bijdrage 2023
Beemster	77.634	79.296	81.365	82.743
Edam-Volendam	259.887	261.285	262.690	263.311
Landsmeer	78.774	79.381	79.930	80.178
Purmerend	532.871	539.365	547.748	552.385
Waterland	138.049	141.347	144.663	147.556
Wormerland	113.636	115.994	118.409	120.519
Totaal	1.200.849	1.216.668	1.234.805	1.246.692